

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 34C/64/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116205367
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Lučivjanská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116205367.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Lýdiou Lučivjanskou v právnej veci navrhovateľa: D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom I. X, XXX XX P., proti odporcovi: D. P., nar. XX.X.XXXX, bytom T. X, XXX XX P., v konaní o určenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

U r č u j e vyživovaciu povinnosť zo strany odporcu k navrhovateľovi vo výške 30,- Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré takto určené výživné je odporca povinný zasielať k rukám navrhovateľa vždy do 15.- teho dňa v mesiaci vopred.
Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Košice I dňa 2.3.2016 domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 30,- Eur mesačne.

Navrhovateľ odôvodnil návrh na začatie konania najmä tými skutočnosťami, že jeho rodičia sa rozviedli v čase, keď už bol plnoletý, a súdom nebola tak určená vyživovacia povinnosť. Toho času študuje na Masarykovej univerzite, Prírodovedeckej fakulte, Kotlárska 2, Brno. S odporcom sa dohodli na výške výživného v sume 30,- Eur mesačne, nakoľko odporca poberá polovičný invalidný dôchodok v sume 135,- Eur a jeho mesačný príjem zo zárobkovej činnosti činí 50,- Eur, keďže pracuje len na dohodu o vykonaní práce.

Odporca sa k návrhu na začatie konania vyjadril písomným podaním zo dňa 16.3.2016, v ktorom uviedol, že s návrhom navrhovateľa na určenie vyživovacej povinnosti vo výške 30,- Eur súhlasí.

Podľa ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takeého účastníka; prihladne prítom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Na pojednávanie konané dňa 27.5.2016 bol navrhovateľ riadne predvolaný, na pojednávanie sa neustanovil a svoju neúčast' na ňom ospravedlnil z dôvodov študijných povinností. Súhlasil s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd preto v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec rozhodol dňa 27.5.2016 v neprítomnosti navrhovateľa.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom odporcu, listinným dôkazmi predloženými navrhovateľom, pripojeným spisom Okresného súdu Košice II vedeným pod sp.zn. 20C/186/2015 a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20C/186/2015 zo dňa 5.6.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.6.2015, súd rozviedol manželstvo odporcu s matkou navrhovateľa E. P., nar. XX.X.XXXX, bytom I. X, P., pričom súd neupravil vyživovaciu povinnosť k deťom pochádzajúcim z manželstva účastníkov konania D. P., nar. XX.X.XXXX a R. P., nar. XX.X.XXXX z dôvodu, že v čase rozhodovania súdu o rozvoze manželstva boli už plnoleté.

Odporca na pojednávaní uviedol, že súhlasí s návrhom navrhovateľa na určenie vyživovacej povinnosti. Poberá invalidný dôchodok vo výške 135,90 Eur mesačne a je zamestnaný na dohodu o pracovnej činnosti v spoločnosti P.S.Y. s.r.o., so sídlom Alejová 1634/5, Košice, IČO: 47 473 266 s kolísavým mesačným príjmom okolo 50,- Eur. S navrhovateľom majú dobré vzťahy, kontaktujú sa, je si vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi.

Z potvrdenia Masarykovej univerzity, Prírodovedeckej fakulty, so sídlom Kotlárska 2, Brno zo dňa 9.2.2016 súd zistil, že navrhovateľ študuje v období od 20.7.2015 doposiaľ na vysokej škole v študijnom programe Biochémia.

Podľa vyžiadanej správy Sociálnej poisťovne pobočky Košice je odporca poberateľom priznaných dôchodkových dávok vo výške 135,90 Eur mesačne a je evidovaný v registri poisťencov ako zamestnanec odo dňa 1.5.2015 u zamestnávateľa P.S.Y. s.r.o., Alejová 1634/5, Košice, IČO: 47 473 266.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 65 ods. 3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť naplnila požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania. Treba vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci (napr. zavinené rozviazanie pracovného pomeru). Dosiahnutím plnoletosti (ani inou časovou hranicou) vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká (pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, vyživovacia povinnosť trvá do smrti rodiča alebo dieťaťa).

Pri určení konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoja jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

Z citovaných zákonných ustanovení, ako aj vyššie uvedeného vyplýva, že možnosti a schopnosti rodičov sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa rozhodujúcimi hľadiskami pre určenie výživného.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu a dospel k presvedčeniu, že takto upravené výživné je primerané a odporca ním môže prispievať na výživu navrhovateľa bez ohrozenia svojich potrieb a domácnosti. Vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého odôvodnené potreby dieťaťa nie sú jediným základným kritériom pre určenie výživného, pretože okrem nich je potrebné zohľadniť aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré podmieňujú mieru uspokojenia, resp. sú vždy limitujúcim kritériom vo vzťahu k uspokojovaniu potrieb dieťaťa.

Súd zohľadnil obidve základné hľadiská, kritériá pre určenie výživného, ktorými sú odôvodnené potreby navrhovateľa ako oprávneného na jednej strane a možnosti a schopnosti odporcu ako povinného na strane druhej a dospel k záveru, že určené výživné vo výške 30,- Eur mesačne je primerané možnostiam a schopnostiam povinného odporcu, ktorého jedinými zdrojmi príjmu sú dávka invalidného dôchodku vo výške 135,90 Eur a suma 50,- Eur mesačne z pracovného pomeru uzatvoreného na základe dohody o pracovnej činnosti.

Na okraj súd poznamenáva, že nerozhodoval o dlžnom výživnom, nakoľko si navrhovateľ výživné neuplatnil odo dňa podania návrhu na začatie konania, a aj z dôvodu, že z vyjadrení oboch účastníkov konania vyplynulo, že odporca si vyživovaciu povinnosť plnil vo výške 30,- Eur aj pred podaním návrhu na začatie konania.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľovi žiadne trovy nevznikli, nakoľko podľa ustanovenia § 4 ods. 4 písm. g/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnkov je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí, a náhradu iných trov konania si navrhovateľ neuplatnil. Súd mu preto náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I, do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 2, 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 O.s.p.).